

Svar på interpellation angående Bisfenol A

I en interpellation ställer Birgitta Andersson (C) frågor angående Bisfenol A:

- Hur ser användningen av artiklar med Bisfenol A ut i Landstinget idag?
- På vilket sätt arbetar Landstinget med att aktivt fasa ut produkter som innehåller Bisfenol A för att därigenom minska exponeringen för Bisfenol A?

Bisfenol A (BPA) används huvudsakligen som råvara vid tillverkning av olika plaster.

Kemikalieinspektionen har ringat in ett antal användningsområden för BPA. Av dessa är det några som är mer relevanta för landstinget:

- Dentala material
- Termopapper (kvittorullar)
- Vattenledningsrör (relining)

Dentala material

Tandvårdsmaterial upphandlas inom Varuförsörjningen (dvs Uppsala, Dalarna, Sörmland, Västmanland och Örebro gemensamt). 2012 granskades förekomsten av BPA och Bis-DMA¹ i fyllnadsmaterial i upphandlat tandvårdsmaterial. Samtliga leverantörer uppgav att BPA inte förekommer i deras produkter som ingående/tillsatt ämne. Flera angav dock att BPA kan förekomma som förorening.

Termopapper (kvittorullar)

Även kvittorullar köps in genom Varuförsörjningen. Under senaste året har 540 av 3032 inköpta kvittorullar, dvs knappt 18%, innehållit BPA.

Vattenledningsrör (relining)

Vid Relining (fodring) av vattenledningsrör kan BPA förekomma. Fastighet anger att ingen relining av landstingets vattenledningsrör har genomförts eller är aktuell. BPA i vattenledningsrören förekommer alltså inte här i landstinget Västmanland.

Ev förekomst av BPA inom andra områden

Landstinget har ingen förekomst av BPA bland de kemiska produkter (kemiska ämnen och blandningar) som används i landstinget. Landstingets kemikaliregister, Kemia, ger dock endast en bild av de kemiska produkter som används, inte av kemikalier som ingår i varor. En fullständig kartläggning av ev förekomst av BPA i alla de varor som används inom landstinget Västmanland skulle kräva en omfattande utredning.

För att undvika att köpa in produkter innehållande BPA, och därmed fasa ut användningen, ställs krav i samband med upphandling.

Genom Varuförsörjningen upphandlas förbrukningsvaror. Varuförsörjningen ställer krav på att produkter som innehåller aktivt tillsatta ämnen som är eller misstänks vara allergiframkallande, reproduktionstoxiska, miljöfarlighetsklassificerade, cancerogena eller mutagena ska inte upphandlas annat än i undantagsfall, då fullgoda alternativ saknas.

---

¹ Bis-DMA = Bisfenol A – glycidylidimetakrylat. Socialstyrelsen i sin rapport om Bisfenol A i dentala material att Bis-DMA kan under vissa förhållanden sannolikt kan omvandlas till BPA. Om det kan ske i munnen har inte visats i några vetenskapliga studier.

Genom Varuförsörjningens miljökrav täcks delar av BPAs faroangivelser upp. Att det trots detta inhandlas en del termopapper som innehåller BPA visar att det fortfarande finns ett jobb att göra för att ytterligare minska användningen.

Övrig upphandling (ej livsmedel) sker genom Upphandlingsenheten, gemensam med landstinget i Sörmland. Landstinget Västmanland har en generell skrivelse i ledningssystemet som anger att miljökrav ska ställas vid samtliga upphandlingar, minst i nivå med Miljöstyrningsrådets krav. Landstinget behöver dock ta fram miljökrav gällande kemikalier för upphandling av varor och tjänster. Vid gemensamma upphandlingar för Västmanland och Sörmland utgår upphandlingsenheten från de miljökrav som Sörmland ställer.

Det vidare arbetet för att minska användningen av hälsofarliga och miljöskadliga kemikalier kommer främst att ske inom ramen för miljöcertifieringen av landstinget. Detta arbetet har redan påbörjats.

Med detta anser jag interpellationen besvarad.

Barbara Conte

Barbara Conte (MP)
landstingsråd med ansvar för folkhälsa och miljö